

A DIGITÁLIS ESZKÖZÖK SEGÍTHETNEK

*”Akárki, aki abbahagyja a tanulást, öreg, legyen bár 20 vagy 80 éves.
Akárki, aki folyamatosan tanul, fiatal marad.
Az élet legnagyobb dolga az, hogy az eszedet fiatalon tartsd.”
(Henry Ford)*

Ezen esettanulmány egy fiatalasszonyról szól, aki két gyerekével, idős anyukájával maradt magára, és kellett teljesen újrakezdenie életét.

Judit 1981-ben született Békéscsabán. Nem csak a kórház okán született itt, hanem a családja is itt élt a külvárosban, egy kifejezetten falusias részén a megyeszékhelynek. Jó tanuló volt, könnyen megfelelt az iskolai követelményeknek, így gond nélkül mehetett Gyulára, egészségügyi szakközépiskolába – ahogyan régen nevezték. A tanulással itt sem volt gondja, igazán szép eredménnyel végzett, és kezdhette volna meg szakápolói karrierjét, és további iskolák elvégzését, ha nem ismerkedett volna meg Istvánnal, aki tűzön-vízen át ostromolta szerelmével. Idővel az érzések kölcsönössé váltak így összeházasodtak. István szülei Medgyesegyházán gazdálkodtak, főleg dinnyét termesztettek. István is a családi vállalkozásban dolgozott. Közös döntésüknek megfelelően Judit is odaköltözött, és bekapcsolódott a dinnyetermesztésbe. Idővel felújították István nagyszüleinek a házát és átköltöztek oda. A gyors munkának és az összefogásnak köszönhetően első gyermekük, Anna már az új otthonba született. A családon belüli munkamegosztás lehetővé tette, hogy Judit igazán sokat lehessen Annával, illetve az esetleges gyermekfelügyelet is könnyen megoldható volt a szélesebb család bevonásával. Így nem is gondolkodtak a második gyermek vállalásán. Valahogy úgy alakult, hogy mégis 10 évet kellett rá várniuk, de nem aggodalmaskodtak, és így megszülethetett Julika. Ennek hét éve. Sajnálatos módon Istvánnal megromlott a kapcsolata, melynek legvégső fázisaként a válás mellett döntöttek. Azonban ezen a ponton rá kellett döbennie, hogy az eddigi többgenerációs családi összetartás adta előnyök, melyek nagyon jól működtek – ebben a helyzetben megoldhatatlan körülményekké változtak. A családi gazdálkodás eredményeként nem rendelkezett saját pénzüsszeggel. Mindent meg tudtak venni, amire szükségük volt, vagy csak vágytak rá, de egy Judit nevére szóló, komolyabb összeget tartalmazó bankszámla nem volt. A ház, amiben laktak István öröksége volt. A közös felújításra költött összeghez szükséges jövedelmet Judit nem tudta volna igazolni. Lényegében nincstelenül jött el Medgyesegyházáról, Istvántól, István családjától. Az időközben megözvegyült édesanyához költözött a két, immár 7 és 17 éves lányával.

Teljes kilátástalanság uralkodott el rajta. Eredeti – szeretett, de feláldozott – szakmájában a kötelező gyakorlaton kívül nem dolgozott. Talán már így 20 év távlatából, nulla tapasztalattal

nem is merné a munkával járó felelősséget vállalni. Illetőleg egy egészségügyi intézmény sem vállalná fel ezt a szituációt. Kényszerűségből a nővéri munkától is rosszabbul fizetett ápolói munkakört vállalt el egy szociális gondozó intézményben. Tisztán látta, hogy az így megkeresett pénz nem teremt fenntartható állapotot a családja számára. Ráadásul kezdőként aránytalanul sok éjszakai műszakot kellett vállalnia, amihez ugyancsak fenntarthatatlanul sokat kellett igénybe vennie nagylánya és idős anyukája segítségét a Julikáról való gondoskodás területén. Érezte váltania kell, valami merőben újat kell kitalálnia.

Még annak idején a gyerekek, a család számára készített süthető gyurmával díszített kanálkákat. A családon belüli siker gyorsan kiszélesedett, és óvodai társak jeleivel ellátott evőeszközeitől, felnőtt baráti körök egyen-kanálkájaig sokféle „megrendelése” volt. Pusztán baráti alapon. Többször elmélkedett rajta, hogy milyen jó lenne valami ilyesimből megélni. Mígnem egyszer a szociális otthonban új programot szerveztek a foglalkoztatók: unoka-nagyszülő informatika oktatást. A házon belül csak „papa-mama infó” foglalkozásoknak az volt a lényege, hogy gimnazista fiatalok jártak be, és az idősebb, szellemileg még fogékony bentlakókat tanították a számítástechnika rejtelmére. A résztvevők között különben nem volt rokon kapcsolat, teljesen idegenként kezdték a közös munkát. Juditnak nagyon tetszett az ötlet, és többször odaült a foglalkozások során segíteni a kezdeti kommunikációt. A fiatalokkal külön is beszélgetett, hogy mire számíthatnak az idős nebulóktól, mit hogyan kell értelmezniük, hogyan tudnak hatékonyak lenni. Azonban ezen beszélgetések során nem csak Judit okította a fiatal „pedagógusokat”, hanem ő maga is szívesen elhallgatta a „gimisek” előadását azzal kapcsolatban, hogy aznapra milyen szakmai tartalmat hoztak. Szó szót követett, és Judit is beállt a tanulók sorába. Nagy rácsodálkozással tapasztalta, hogy az Internet micsoda új világot jelenthet, ha az ember okosan használja. Rengeteg olyan dolognak tudott hirtelen utána olvasni, amiről mindig is szeretett volna többet tudni; új felületeken új barátokat szerzett. Fantasztikus tempóban tárgult a világképe.

Az új barátok hasonló érdeklődésű, hasonló problémákkal küzdő embertársaiból verbuválódtak össze. Ez sokat segített neki új élethelyzetének elfogadásában, a jövőbe vetett hitének visszaszerzésében. Ennek folytán, valahogy ráakadt a meska.hu-ra, ahol mindenféle egyedi saját készítésű alkotás, azaz MESKA cserélhet gazdát. A honlap tartalmát böngészve rájött, hogy nem csak egy sima webes áruházra talált rá, ahol megvásárolhatja a neki tetsző dolgokat, hanem egy olyan felületről van szó, ahol egy egyszerű regisztrációt követően bárki „nyithat saját boltot” is. Elmerült hát jobban a honlap által kínált lehetőségekben, olvasta lelkesedéssel a boltosok, eladók bemutatkozásait, amitől további bátorítást érzett, hiszen az eladók nagy része, hasonlóan őhozzá, teljesen amatőr módon kezdte el készíteni a termékeit, és találta meg mégis saját vevőkörét a MESKA segítségével. Pont ez az, amire szüksége volt ahhoz, hogy az eddig csak a barátoknak, ismerősöknek készített kanálkák új piacot találjanak maguknak. Most különösen jól jött az az ismeret, amit az informatika oktatáson tanult, így a regisztráció, a saját bolt „megnyitása” nem adta fel a leckét. Volt készen pár kanala, amit ajándékba szánt, lefotózta hát őket és feltöltötte a felületre. Meglepődve tapasztalta, hogy már aznap üzenetet kapott, hogy valaki szeretné megvásárolni az egyik kanalát. Fellelkesült, és nekilátott egy komolyabb induló készlet elkészítésének, hogy nagyobb választékkal tudjon megjelenni az oldalon, aminek a segítségével remekül tudta kezelni és bonyolítani a

rendeléseket, vásárlásokat, egyeztetni az egyedi megrendeléseket. Pár hónap alatt már egész komoly készlet talált gazdára. A sikerhez hozzájárult az is, hogy a MESKA csapata interjút készített vele, ami utána hetekig kiemelt helyen volt olvasható a felületen, illetve a többi boltossal is chatelve jó tippeket kapott arra, hogyan érdemes úgy posztolni az új termékeket, hogy azok újra és újra szem előtt legyenek a vásárlók számára. Anna a közösségi média világát ismerve egy saját Facebook profilt hozott létre Juditnak, és segített abban, hogy mindig naprakész információk legyenek a hírfolyamban. A házi kézműveskedésből így idővel vállalkozás lett. Judit az épület végében, már egy kis önálló műhelyt is kialakított. Ugyan nem egyik napról a másikra, de az üzlet szép lassan elérte azt a méretet, ami már anyagilag valós alternatívát jelentett a szociális otthonban végzett munkával szemben. De az biztos, hogy már az elejétől kezdve új jövőképet biztosított Judit számára.

Anna, a nagylány csodálattal figyelte anyukája fejlődését, bátorságát. Egyre többet foglalkoztatta a gondolat, hogy neki is kellene valami jövedelemszerzési lehetőség után néznie, hiszen egyetemre szeretne menni, aminek anyagi háttérét apukájától nem remélheti, anyukája pedig már így is emberfeletti teljesítményt nyújt. De mihez is kezdhetne? – gondolta. Ő neki nincsen olyan kézügyessége, hogy beszállhatna a „családi” üzletbe. De mihez kezdhet egy 17 éves lány, akinek nincsen szakmája, nincsen semmilyen területen sem gyakorlata? Ahogy az ő korában a legtöbb fiatalnak, neki is a szabadidejének legnagyobb részét a zenehallgatás és a filmnézés tette ki. Nem mellékes szempont volt, hogy az Internet segítségével ezt külön költség nélkül is elérhette. Ahogy ez lenni szokott, őt is „behúzták” a sorozatok. Viszont csalódottan kellett tapasztalnia, hogy a magyar szinkronos évadok akár több éves késéssel jelennek meg az angol nyelven már elérhetőekhez képest. Nézze őket angolul? Ugyan jól ment az iskola, de valahogy pont az angol volt az, ami olyan plusz energiákat követelt volna tőle, amivel az elmúlt időben nem rendelkezett. Talán anyukája sikerein, akaraterén felbuzdulva rávette magát, hogy angol nyelven, angol felirattal nézze a kedvenc sorozatokat. Kis idő elteltével teljesen rákapott. Az osztályból egy fiú, aki megkülönböztetett figyelmet fordított rá, megmutatta neki azt az úgynevezett ’srt’ fájlt, ami a filmek feliratait tartalmazza. Ez igen egyszerű felépítésű, kis szöveges fájl. Szép sorban jönnek a feliratok, és ott van mellettük az idő, hogy mikor jelenjenek meg, és az, hogy mikor tűnjenek el. Ennek átírása igen mókás szórakozást jelentett. Anna észre sem vette, de nagyon szépen elsajátította a szövegezés sajátosságait, műfaji jellegzetességeit. Azon kapta magát, hogy akár nyers epizódoknak is nekifog, és saját felirat-fájlt készít hozzájuk. A játék kedvéért posztolt is egy ilyen részletet a Facebookon. Valamelyik ismerőse alá-kommentelte, hogy „Figyu! Ezt lehet ám pénzért is csinálni...”. Anna kicsit utána olvasott a dolgoknak, és a sferastudios.com oldalon rátalált egy olyan külföldi cégre, ami úgynevezett ’lokalizációkat’ készít, és folyamatosan keresnek magyar partnert is. Ennek részeként egy-egy filmhez 15-20 nyelven is készítenek feliratokat és menüket. No, persze nem nagy mozifilmekre kell gondolni, hanem a tematikus kábeltévé csatornák több éves szériáira. De, mégiscsak egy fizetős munka, amit teljesen szabad időbeosztással, teljességgel az Interneten keresztül lehet végezni. Az alkalmassági tesztől kezdve a szerződéskötésig, a munkavégzés teljes egészében digitalizált. A munkakörnyezet, a kommunikáció, a munka kiadása, teljesítése mind-mind egy zárt rendszerben történt. Anyukája egyéni vállalkozása pedig teljességgel számlaképes volt

ebben a konstrukcióban. Ezen üzleti modelleknek sajátossága, hogy mindenki annyit dolgozik, amennyit tud, vagy amennyit akar. Ugyanakkor a sokat és jól teljesítő dolgozóknak a rendszer egyre jobb, üzletileg és szakmailag is kedvezőbb feladatokat ajánl fel. Anna bevonta a munkába barátnőjét is, így egy hozzáféréssel dupla mennyiséget tudtak megcsinálni, amit gyorsan 'premizált' is a rendszer. Kijelenthető, hogy az így megkeresett pénz messze túlmutat egy kamasz lány zsebpénzén. Anna úgy számolt, hogy ha nem is fog kollégiumot kapni, akkor is elegendő lesz a jövedelme arra, hogy extra pénzbeli támogatás nélkül nekivágjon az egyetemi tanulmányainak. Ahogy figyelte saját fejlődését – egyre pontosabb és gyorsabb lett – megállapította, hogy akár megélhetést is biztosíthat egy ilyen munka. Ráadásul a technológia lehetővé teszi, hogy bárhol dolgozzon, nem érdekes, hogy Békéscsabán, vagy Budapesten van, vagy bárhol másutt. Ugyan még messze van, de a barátnőjével sokat viccelődgetnek rajta, hogy milyen jó lehet ezt még baba mellett is csinálni.

? KÉRDÉSEK

1. Milyen élethelyzetbe került Judit a válása után?
2. Hogyan ismerkedett meg Judit az informatikával?
3. Milyen webes (Internetes) üzleti lehetőséget talált Judit és hogyan segítette a közösségi média a vállalkozását?
4. Milyen jövedelemszerzési lehetőséget talált Anna az egyetemi tanulmányai finanszírozására?
5. Mik az előnyei az Internetes távmunkának?